

**Brüssel, 18. juuni 2025
(OR. en)**

9730/25

**Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0104(COD)**

**CODEC 736
AGRI 243
AGRIORG 71
AGRIFIN 63
POSEIDOM 4
PE 32**

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) nr 228/2013 seoses täiendava abi ja suurema paindlikkusega rasketest loodusõnnetustest mõjutatud äärepoolseimatele piirkondadele, võttes arvesse Mayotte'i tabanud hävitavat tsüklonit Chido œ- Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 16.–19. juuni 2025)

I. SISSEJUHATUS

Põllumajanduse erikomitee kinnitas 19. mail 2025, et kui Euroopa Parlament kiidab eespool nimetatud komisjoni ettepaneku heaks ilma muudatusettepanekuid tegemata, kiidab nõukogu Euroopa Parlamendi seisukoha heaks.

Euroopa Parlamendi täiskogu kiitis 22. mail 2025 heaks põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni (AGRI) taotluse toimida vastavalt kodukorra artiklile 170 (kiireloomuline menetlus).

II. HÄÄLETUS

Euroopa Parlament võttis 17. juunil 2025 vastu oma esimese lugemise seisukoha, võttes üle komisjoni ettepaneku. See seisukoht on esitatud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis.

Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik käesoleva dokumendi lisa toodud Euroopa Parlamendi seisukoht heaks kiita, viies seega lõpule esimese lugemise mõlemas institutsioonis.

Seadusandlik akt võetakse seejärel vastu Euroopa Parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

P10_TA(2025)0115

Määruse (EL) nr 228/2013 muutmise seoses täiendava abi ja suurema paindlikkusega rasketest loodusõnnetustest mõjutatud äärepoolseimatele piirkondadele, võttes arvesse Mayotte'i laastanud tsüklonit Chido

Euroopa Parlamendi 17. juuni 2025. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 228/2013 seoses täiendava abi ja suurema paindlikkusega rasketest loodusõnnetustest mõjutatud äärepoolseimatele piirkondadele, võttes arvesse Mayotte'i tabanud hävitavat tsüklonit Chido (COM(2025)0190 – C10-0071/2025 – 2025/0104(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2025)0190),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artiklit 42, artikli 43 lõiget 2 ja artiklit 349, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C10-0071/2025),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3;
 - võttes arvesse pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 19. mai 2025. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 60 ja 170,
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 17. juunil 2025. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2025/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 228/2013 seoses täiendava abi ja suurema paindlikkusega rasketest loodusõnnetustest mõjutatud äärepoolseimatele piirkondadele, võttes arvesse Mayotte'i laastanud tsükloni Chido

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 42, artikli 43 lõiget 2 ja artiklit 349,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

¹ Euroopa Parlamendi 17. juuni 2025. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) 18. detsembril 2024 kuulutati pärast tsükloni Chido laastavaid tagajärgi Mayotte'il välja erakorraline loodusõnnetus, kuna tsüklon hävitas suure osa saare põllumajandus- ja metsanduspotentsiaalset ning ohustas toidu kättesaadavust ja sellega kindlustatust. Kõnealune enneolematu tsüklon ja muud hiljutised loodusõnnetused liidu äärepoolseimates piirkondades Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 349 tähenduses (edaspidi „äärepoolseimad piirkonnad“) toovad välja kõnealuste piirkondade nõrgad kohad kliimamuutuste mõju suhtes, sealhulgas erakorraliste loodusõnnetuste ja pikaajaliste tagajärgedega raskete ilmastikutingimuste suurenenud riski.

- (2) Selleks et käsitleda ja leevendada erakorraliste loodusõnnetuste või raskete ilmastikutingimuste mõju äärepoolseimates piirkondades, eelkõige seoses kohaliku tootmise toetamisega kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programmi (edaspidi „POSEI programm“) kaudu, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 228/2013², peaks mõjutatud toetusesaajatel olema võimalik jätkata POSEI programmi toetuse saamist kogu taastamisperioodi jooksul, olenemata nende tegevuse tasemest, tingimusel et nad võtavad ametliku kohustuse taastada oma põllumajanduslik tootmisvõimsus. Pädevatel riiklikel asutustel peaks seetõttu olema võimalik teha asjakohaste tõendite alusel otsus vääramatü jõu põhimõtte või erandlike asjaolude kohaldamise kohta. Samuti peaks liikmesriikidel olema võimalik erandlikel ja igakülgsest põhjendatud asjaoludel esitada ettepanekuid POSEI programmi muutmiseks, et muuta teatavates sektorites taastamisperiood pikemaks, kui on ette nähtud vääramatü jõu põhimõtte või erandlike asjaolude kohaldamise korral. Selliste muudatuste rakendamine tuleks igal aastal läbi vaadata ja jälgida tehtud edusamme. Määruse (EL) nr 228/2013 artikleid 6 ja 19 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj>).

- (3) Selleks et tegeleda kiiresti Mayotte'i toidusüsteemi nõrkade kohtade ja sealsete maakogukondade ees seisvate muude katsumustega, mis tulenevad tsükloni Chido poolt põhjustatud enneolematust loodusõnnetusest, on lisaks asjakohane anda Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) kaudu viivitamata ja erakorraliselt tulemuslikku toetust ja võimaldada täiendavat paindlikkust kehtivate õigusnormide kohaldamisel. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/2220³ artikliga 6a kehtestati uus meede, millega antakse erakorralist ajutist toetust loodusõnnetuste mõjule reageerimiseks ja mida rahastatakse EAFRD programmitöö perioodil 2014–2020 (mida on pikendatud nimetatud määrusega) kohaldatavas õigusraamistikus. Selleks et Mayotte saaks reageerida tsükloni Chido tagajärgedele ja võttes arvesse Mayotte'i kui äärepoolseima piirkonna eriolukorrast tulenevaid raskusi, tuleb täpsustada, kuidas kohaldada määruse (EL) 2020/2220 artikli 6a kohast meedet Mayotte'i suhtes. Kuna erilised raskused Mayotte'i erakorralisele olukorrale reageerimisel on seotud Mayotte'i kui äärepoolseima piirkonna kõrvalise asukohaga, on asjakohane näha ette paindlikkus EAFRD täiendava toetuse andmiseks, kehtestades äärepoolseimatele piirkondadele eriomase õigusraamistiku. Määruse (EL) nr 228/2013 artiklit 22 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2220, millega kehtestatakse teatavad üleminekusätted Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) toetuse kohta 2021. ja 2022. aastal ning muudetakse määrusi (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013 ning (EL) nr 1307/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja nende määruste kohaldamisega ning määrust (EL) nr 1308/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja sellise toetuse jaotamisega (ELT L 437, 28.12.2020, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).

- (4) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt käsitleda ja leevendada loodusõnnetuste mõju äärepoolseimate piirkondade põllumajanduslikule toidutööstusele ja metsandussektorile, pakkudes selleks täiendavat paindlikkust pärast erakorralisi loodusõnnetusi või raskeid ilmastikutingimusi ja eelkõige pärast Mayotte'i tabanud tsükloni Chido, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (5) Määrust (EL) nr 228/2013 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

- (6) Võttes arvesse praeguste loodusõnnetuste laastavat mõju ning pakilist vajadust käsitleda ja leevendada nende mõju äärepoolseimate piirkondade põllumajanduslikule toidutööstusele ja metsandussektorile, samuti pakilist vajadust kohaldada määruse (EL) 2020/2220 artiklis 6a osutatud meedet enne programmitöö perioodi 2014–2020 (mida on pikendatud nimetatud määrusega) lõppu, peetakse asjakohaseks teha erand ELi lepingule, ELi toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 sätestatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.
- (7) Selleks et tagada määruse (EL) nr 228/2013 muudatuste sujuv rakendamine ja võtta kiiresti arvesse pakilist vajadust käsitleda ja leevendada erakorraliste loodusõnnetuste või raskete ilmastikutingimuste mõju äärepoolseimates piirkondades, eelkõige tsükloni Chido mõju Mayotte'is, peaks käesolev määrus jõustuma *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 228/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 6 lisatakse järgmine lõige:

„5. Erakorralise loodusõnnetuse või raskete ilmastikutingimuste korral, mis hävitavad täielikult või osaliselt äärepoolseima piirkonna põllumajandusliku tootmisvõimsuse, võib liikmesriik esitada komisjonile ettepaneku POSEI programmi muutmiseks, kohaldades samal ajal vääramatu jõu põhimõtet või erandlikke asjaolusid, et võimaldada asjaomastel toetusesaajatel jätkata POSEI programmi toetuse saamist kogu taastamisperioodi jooksul artiklis 19 sätestatud kohalikku põllumajandustootmist toetavate meetmete vormis. Igal aastal vaatavad komisjon ja asjaomane liikmesriik tihedas koostöös kõnealuste POSEI programmi muudatuste rakendamise läbi ja jälgivad nende edusamme.“

2) Artiklisse 19 lisatakse järgmine lõige:

„5. Kui programmi muudetakse kooskõlas artikli 6 lõikega 5, võivad erakorralisest loodusõnnetusest või rasketest ilmastikutingimustest mõjutatud toetusesaajad saada jätkuvalt toetust käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud tootmise, töötlemise või turustamise toetamise meetmete vormis kogu taastamisperioodi jooksul, olenemata nende tegevuse tasemest, tingimusel et nad võtavad ametliku kohustuse taastada oma põllumajanduslik tootmisvõimsus.“

3) Artiklisse 22 lisatakse järgmised lõiked:

- „3. Erandina Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/2220* artikli 6a lõikest 5 võib Mayotte toetustaotlusi heaks kiita pärast 30. juunit 2025.
4. Mayotte'i maaelu arengu programmis ei tohi määruse (EL) 2020/2220 artiklis 6a osutatud meetme jaoks ette nähtud Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) toetus ületada EAFRD koguosalust kõnealuses maaelu arengu programmis aastatel 2021–2022.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2220, millega kehtestatakse teatavad üleminekusätted Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) toetuse kohta 2021. ja 2022. aastal ning muudetakse määrusi (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013 ning (EL) nr 1307/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja nende määruste kohaldamisega ning määrust (EL) nr 1308/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja sellise toetuse jaotamisega (ELT L 437, 28.12.2020, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja